

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 24 maja 2007 r.

o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach

USTAWA z dnia 16 października 1992 r. O ORDERACH I ODZNACZENIACH
(Dz. U. Nr 90, poz. 450, z późn. zm.)

Art. 3.

[1. Z wnioskiem o nadanie Orderu Odrodzenia Polski lub Krzyża Zasługi posłowi lub senatorowi można wystąpić po wygaśnięciu mandatu osoby proponowanej do odznaczenia.]

- <1. Z wnioskiem o nadanie Orderu Orła Białego, Orderu Odrodzenia Polski lub Krzyża Zasługi posłowi lub senatorowi można wystąpić po wygaśnięciu mandatu osoby proponowanej do odznaczenia.>**
2. Przepis ust. 1 stosuje się również do osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe określone w odrębnych przepisach - w okresie zajmowania tych stanowisk.
3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w czasie wojny.

Art. 6.

- <1.>Ordery i odznaczenia wojenne są nadawane tylko w czasie wojny lub nie później niż przez pięć lat od jej zakończenia.**
- <2. Ordery i odznaczenia wojskowe są nadawane w czasie działań bojowych przeciwko aktom terroryzmu w kraju lub podczas użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa i nie później niż przez trzy lata od zakończenia tych działań, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.>**

Art. 8.

1. Postanowienia Prezydenta o nadaniu orderów i odznaczeń są publikowane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".
- [2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do postanowień Prezydenta o nadaniu Medalu Za Długoletnie Pożycie Matżeńskie.]*
- <2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do postanowień Prezydenta o nadaniu Medalu za Długoletnią Służbę, odznaczeń wojskowych o charakterze pamiątkowym mających w nazwie wyraz „Gwiazda” oraz Medalu za Długoletnie Pożycie Matżeńskie.>**
- <3. Ze względu na ważny interes państwa można odstąpić od publikacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” postanowień Prezydenta o nadaniu orderów i odznaczeń.>**

< Art. 9a.

Prezydent, w drodze rozporządzenia, może określić:

- 1) starszeństwo orderów i odznaczeń, wynikające z tradycji narodowych w wyróżnianiu zasług,**
- 2) kolejność noszenia odznak orderów i odznaczeń, wynikającą z ich starszeństwa oraz skróty literowe orderów i odznaczeń,**
- **uwzględniając order i odznaczenia ustanowione po odzyskaniu niepodległości w 1918 r., których nadawanie zostało zakończone.>**

< Art. 14a.

- 1. Krzyż Wojskowy jest odznaczeniem wojskowym będącym nagrodą za czyny męstwa i odwagi dokonane w czasie działań bojowych przeciwko aktom terroryzmu w kraju lub podczas użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w czasie pokoju.**
- 2. Krzyż Wojskowy nadaje się żołnierzom, a także policjantom, funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej i Straży Pożarnej.**
- 3. Krzyż Wojskowy może być nadany osobie cywilnej.**
- 4. Krzyż Wojskowy może być nadany tej samej osobie czterokrotnie.**
- 5. Krzyż Wojskowy może być nadany także formacji walczącej.>**

Art. 16.

1. Ustanowiony przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawą z dnia 23 czerwca 1923 r. Krzyż Zasługi jest nagrodą dla osób, które położyły zasługi dla Państwa lub obywateli spełniając czyny przekraczające zakres ich zwykłych obowiązków, a przynoszące znaczną korzyść Państwu lub obywatelom.
2. Krzyż Zasługi dzieli się na trzy stopnie:
I stopień - Złoty Krzyż Zasługi,
II stopień - Srebrny Krzyż Zasługi,
III stopień - Brązowy Krzyż Zasługi.
3. Krzyż Zasługi może być nadany także za:
[1)wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej,]
2) ofiarną działalność publiczną,
3) ofiarne niesienie pomocy oraz działalność charytatywną.
4. Krzyż Zasługi tego samego stopnia może być nadany tej samej osobie dwukrotnie.
5. Przed nadaniem Krzyża Zasługi wyższego stopnia powinny upłynąć co najmniej 3 lata; odstępowo od tej zasady jest dopuszczalne wyjątkowo.

< Art. 17a.

- 1. Nagrodą za zasługi podczas działań bojowych przeciwko aktom terroryzmu w kraju lub podczas użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w czasie pokoju są odznaczenia wojskowe:**

- 1) **Wojskowy Krzyż Zasługi z Mieczami,**
  - 2) **Morski Krzyż Zasługi z Mieczami,**
  - 3) **Lotniczy Krzyż Zasługi z Mieczami.**
2. **Wojskowy Krzyż Zasługi z Mieczami może być nadany żołnierzowi Wojsk Lądowych, a wyjątkowo żołnierzowi innego rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, za sumienną służbę w czasie działań bojowych przeciwko aktom terroru w kraju lub podczas użycia Sił Zbrojnych poza granicami państwa w czasie pokoju w warunkach szczególnie niebezpiecznych, nie bezpośrednio w styczności z przeciwnikiem.**
  3. **Morski Krzyż Zasługi z Mieczami może być nadany żołnierzowi Marynarki Wojennej, a wyjątkowo żołnierzowi innego rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, za rzetelną i sumienną służbę w czasie działań bojowych przeciwko aktom terroru w kraju lub podczas użycia Sił Zbrojnych poza granicami państwa w czasie pokoju w warunkach szczególnie niebezpiecznych, nie bezpośrednio w styczności z przeciwnikiem.**
  4. **Lotniczy Krzyż Zasługi z Mieczami może być nadany żołnierzowi Sił Powietrznych, a wyjątkowo żołnierzowi innego rodzaju Sił Zbrojnych za rzetelną i sumienną służbę w czasie działań bojowych przeciwko aktom terroru w kraju lub podczas użycia Sił Zbrojnych poza granicami państwa w czasie pokoju w warunkach szczególnie niebezpiecznych, nie bezpośrednio w styczności z przeciwnikiem.**
  5. **Krzyże, o których mowa w ust. 1, mogą być nadane tej samej osobie dwukrotnie.**

Art. 17b

1. **Nagrodą za zasługi w służbie w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej są odznaczenia wojskowe:**
  - 1) **Wojskowy Krzyż Zasługi,**
  - 2) **Morski Krzyż Zasługi,**
  - 3) **Lotniczy Krzyż Zasługi.**
2. **Wojskowy Krzyż Zasługi może być nadany żołnierzowi Wojsk Lądowych, a wyjątkowo żołnierzowi innego rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, za dokonany w czasie służby czyn przynoszący szczególną korzyść Wojskom Lądowym, a wykraczający poza zwykły obowiązek.**
3. **Morski Krzyż Zasługi może być nadany żołnierzowi Marynarki Wojennej, a wyjątkowo żołnierzowi innego rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, za dokonany w czasie służby czyn przynoszący szczególną korzyść Marynarce Wojennej, a wykraczający poza zwykły obowiązek.**
4. **Lotniczy Krzyż Zasługi może być nadany żołnierzowi Sił Powietrznych, a wyjątkowo żołnierzowi innego rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, za dokonany w czasie służby czyn przynoszący szczególną korzyść Siłom Powietrznym, a wykraczający poza zwykły obowiązek.**
5. **Krzyże, o których mowa w ust. 1, mogą być nadane tej samej osobie dwukrotnie.**
6. **Do Krzyży, o których mowa w ust. 1, nie ma zastosowania art. 6 ust. 2.>**

<Art. 18a.

- 1. Nagrodą za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej w służbie Państwa jest Medal za Długoletnią Służbę.**
- 2. Medal za Długoletnią Służbę dzieli się na trzy stopnie:
I stopień – Medal Złoty za Długoletnią Służbę,
II stopień – Medal Srebrny za Długoletnią Służbę,
III stopień – Medal Brązowy za Długoletnią Służbę.>**

<Art. 19a.

- 1. Nagrodą za nienaganą służbę w polskich kontyngentach wojskowych poza granicami państwa są odznaczenia wojskowe o charakterze pamiątkowym mające w nazwie wyraz „Gwiazda” i nazwę państwa lub nazwę geograficzną terenu działania kontyngentu lub prowadzenia operacji wojskowej.**
- 2. Odznaczenia, o których mowa w ust. 1, nadaje się żołnierzom, funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz osobom cywilnym, za co najmniej jeden dzień nienaganej służby rozpoczętej w ramach kontyngentu lub operacji wojskowej na danym terytorium.**
- 3. Odznaczeń, o których mowa w ust. 1, nie nadaje się członkom wizyt, inspekcji i kontroli.**
- 4. Odznaczenia wymienione w ust. 1 mogą być nadane obywatelom innych państw współdziałającym z polskimi kontyngentami wojskowymi lub współdziałającym w operacji wojskowej.**
- 5. Prezydent, w drodze rozporządzenia, określa nazwę „Gwiazdy” właściwą dla danego polskiego kontyngentu wojskowego lub operacji wojskowej, wstążkę, która uwzględnia w swojej kolorystyce barwy flagi właściwe dla terenu działania kontyngentu lub prowadzenia operacji wojskowej, okucie na wstążkę oraz wzór rysunkowy odznaki.>**

[Art. 31.

- 1. Wnioski o nadanie orderów i odznaczeń wojennych przedstawia Prezydentowi Minister Obrony Narodowej.*
- 2. Wnioski o nadanie Krzyża Zasługi Za Dzielność przedstawia Prezydentowi Minister Spraw Wewnętrznych albo Minister Obrony Narodowej.*
- 3. Wnioski o nadanie Medalu Za Długoletnie Pożycie Matżeńskie przedstawiają Prezydentowi wojewodowie.*
- 4. Wniosek o nadanie orderu lub odznaczenia osobie nie posiadającej obywatelstwa polskiego lub zamieszkałej stale za granicą przedstawia Prezydentowi Minister Spraw Zagranicznych.]*

<Art. 31.

- 1. Wnioski o nadanie orderów i odznaczeń wojennych i wojskowych przedstawia Prezydentowi Minister Obrony Narodowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.**

2. Wnioski o nadanie Krzyża Wojskowego oraz odznaczeń wojskowych o charakterze pamiątkowym mających w nazwie wyraz „Gwiazda” przedstawia Prezydentowi Minister Obrony Narodowej albo minister właściwy do spraw wewnętrznych.
3. Wnioski o nadanie Krzyża Zasługi za Dzielność przedstawia Prezydentowi minister właściwy do spraw wewnętrznych albo Minister Obrony Narodowej.
4. Wnioski o nadanie Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie przedstawiają Prezydentowi wojewodowie.
5. Wniosek o nadanie orderu lub odznaczenia osobie nieposiadającej obywatelstwa polskiego lub zamieszkałej stale za granicą przedstawia Prezydentowi minister właściwy do spraw zagranicznych.>

Art. 33.

1. Odznaki orderów i odznaczeń wręcza Prezydent.
2. Odznaki orderów i odznaczeń w imieniu Prezydenta mogą wręczać osoby uprawnione do występowania do Prezydenta z wnioskami o nadanie orderów i odznaczeń oraz ich zastępcy, a także:
  - [1] w Siłach Zbrojnych - dowódcy upoważnieni przez Ministra Obrony Narodowej (w czasie wojny przez Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej) oraz Ministra Spraw Wewnętrznych,]
  - <1) w Siłach Zbrojnych – dowódcy upoważnieni przez Ministra Obrony Narodowej, a w czasie wojny przez Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,>
  - 2) za granicą - kierownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych oraz kierownicy urzędów konsularnych.
  - <3) posłowie i senatorowie.>
- 2a. Odznakę Medalu Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie w imieniu Prezydenta mogą wręczać: marszałek województwa, starosta, wójt, burmistrz lub prezydent miasta.
3. Prezydent może upoważnić inne osoby do wręczania odznak orderów i odznaczeń w jego imieniu.

Uwaga: w art. 17, art. 18, art. 19, art. 31 ust. 2 i 3 oraz w art. 33 ust. 2a wyraz „Za”, w nazwach odznaczeń zastępuje się wyrazem „za”.